

for at den kunde udfolde den fornødne Virksomhed, uanset at den ikke skulde kunne begynde med et passende Antal Elever. Derimod skal jeg som min personlige Mening sige, at det forekommer mig ikke, at der er særlig Grund til at vise saadan Smødekomen imod Smaaskoler, som stille frem i Egne, der allerede have velbestyrede Skoler i fornødent Antal, thi der er der jo ingen rimelig Grund til at søge at opbølge andre Skoler.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Forhandlingen over denne Paragraph i Budgettet har medtaget en saa lang Tid, at Thinget maatte kunde være noget træt deraf, og det var mig derfor forsaavidt noget Tilfredsstillende, at jeg troede at kunne antage, at det Uffnit, der nu er tilbage, ikke vilde give Anledning til nogen særdeles langtrukken eller heftig Kamp, ikke fordi der jo ogsaa paa dette Uffnit findes Forslag, som jeg meget bestemt maa erklære mig imod, men fordi jeg, medens der paa den ene Side dog er en Del af Forslagene, som jeg dels har kunnet slutte mig til og dels ialtfald ikke bestemt vil modsætte mig, paa den anden Side ganske vist nærede den Tro, at det med Hensyn til de andre Forslag vil lykkes mig at vise, at de i Virkeligheden ikke lade sig forsvare, navnlig ligeoverfor de Lovbestemmelser, som ere givne i saa Henseende, og at deres Vedtagelse i ethvert Fald vil være meget ubillig ligeoverfor en Minister, som iøvrigt i det Væsentlige vil slutte sig til Indholdet. Jeg kommer nu strax til det første af disse Forslag, nemlig det som vedrører Theatret, og jeg tror med Hensyn til det at maatte gaa noget udførligere ind paa Sagen, for at gjøre den hele Situation saa klar, bestemt og anskuelig for Thinget som mulig, forsaavidt som der med Hensyn til Enkelthederne kan være indtraadt nogen Uklarhed, siden Bestemmelserne desangaaende bleve tagne. Der er i de Udtalelser, som fremkomme fra den ærede Ordfører for Mindretallet en ganske besynderlig Grundvildfarelse, nemlig den, at det overhovedet skulde have været Rigsdagens Mening, dengang den vedtog Theaterlo-

ven, som blev stadfæstet den 18de Juni 1870, at Spørgsmaalet om Udførelsen deraf ved de aarlige Finantslove skulde komme tilbage til nærmere Overveielse og Bedømmelse af Thinget. Det forekommer mig virkelig besynderligt, at det ærede Mindretal har kunnet fremsætte dette Forslag, og navnlig at det har villet fastholde det, efterat jeg ved Forhandlingen med Udvalget har havt Leilighed til at udtale mig derom. Det synes virkelig, at Loven selv i den Henseende allerede er saa bestemt og klar, at der ikke behøvedes at tilføies Noget, og saa godt som alle de her Tilstedeværende ville dog vistnok ogsaa have en temmelig levende Erindring om de Forhandlinger, som dengang foregik. Hvor store Forskjelligheder der end kunne være med Hensyn til Bedømmelsen af denne Lov i og for sig, hvormange der end vare, som af al Kraft modsatte sig den, idet de ansaa det for lidet ønskeligt, at den kom frem, er det dog ganske vist, at Sagen ikke nu kan bedømmes efter de Ansuelser og Stemninger, som dengang gaves sig tilkjende, men maa bedømmes efter den Opfattelse, som ogsaa under Lovens Forhandling traadte aldeles tydeligt frem om, hvad den vilde bringe og blive til, naar den blev sat i Kraft. I den Henseende tør jeg bestemt paastaa, at der ikke er Skygge af Tvivl, og at der ikke kan være nogen saadan for dem, der ville gennemlæse de Forhandlinger, som da fandt Sted. Der kunde i den Henseende fremhæves mange enkelte Udtalelser, men den Udtalelse, som vel her maa siges at give den naturligeste Opfattelse af Loven, saaledes som den maatte blive ved Udførelsen, naar den blev sat i Kraft, er dog den, der fremkom fra den Rigsdagsmand, som indbragte Loven, efterat den ikke i sin tidligere Skikkelse havde vundet Thingets Bifald, og som udtalte sig meget klart om den Stilling, der vilde fremkomme, hvis den af ham indbragte Lov blev vedtagen. Det tør maatte være mig tilladt at oplæse nogle saa Ord af Tidenden, hvilke synes at give et klart Billede af, hvorledes Situationen var, og som Ingen dengang fandt sig foranlediget til at modsig. Det ærede Medlem sagde nemlig: „Saafernt dette Lovforslag vedtages, saa vil denne Sag kun under een Forudsætning i en nær Fremtid